

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова
Басейнової ради річки Тиси
Юрій Шпонтак
«___» _____ 2019 р

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ БАСЕЙНОВОЇ РАДИ РІЧКИ ТИСИ

м. Берегово

7 травня 2019 року

№ 1

Дата проведення: 7.травня 2019 р.

Місце проведення: Закарпатська область, м. Берегово, вул. Богдана Хмельницького, будинок 7, зала засідань міської ради

Час проведення: з 11.00 по 14.00.

Час початку реєстрації: 10.30.

Час закінчення реєстрації: 11.00.

ГОЛОВУВАВ: Шпонтка Юрій – голова Басейнової ради річки Тиса.

ПРИСУТНІ: 9 членів Басейнової ради, 26 – запрошених.

Усього 35 осіб (перелік додається).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

Вітальне слово та еколого-водогосподарські проблеми міста Берегово (канал Верке) (Берегівський міський голова Бабяк З.).

1. Водовідведення та каналізаційні очисні споруди м. Берегова. Проблеми та шляхи їх вирішення. (Генеральний директор ТОВ «Водоканал Карпатвіз», член басейнової ради Галайда Й.).
2. Про впровадження місцевими органами виконавчої влади організаційних та технологічних питань поводження з твердими побутовими відходами у населених пунктах Закарпатської області для підвищення рівня екологічної безпеки водних об'єктів та зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище. (Директор департаменту інфраструктури, розвитку і утримання мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення та житлово-комунального господарства при Закарпатській ОДА, член Басейнової ради Маляр Е. Співдоповідач: Закарпатська обласна організація «Всеукраїнська екологічна ліга», член Басейнової ради Марушевська О.).
3. Різне.
4. Виїзд на каналізаційно-очисні споруди м. Берегово.

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ТА ЕКОЛОГО-ВОДОГОСПОДАРСЬКІ ПРОБЛЕМИ МІСТА БЕРЕГОВО (КАНАЛ ВЕРКЕ).

Шпонтаск Юрій – голова Басейнової ради річки Тиси:

- привітав присутніх

- повідомив, що на засіданні присутні 9 членів Басейнової ради, з 13. Четверо членів Басейнової ради з поважних причин не змогли прийняти участь у засіданні. Відповідно до Положення про Басейнову ради річки Тиса, засідання є легітимним, якщо на ньому присутні більше половини членів;

- запропонував для ефективності роботи засідання затвердити наступний регламент роботи:

- час для доповіді – до 10 хвилин;

- час для виступу та дебатів – до 5 хвилин;

- час для внесення пропозицій та доповнень – до 3 хвилин.

А також затвердити порядок денний засідання.

Осійський Едуард – заступник начальника Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса. Привітав присутніх членів Басейнової ради, водокористувачів, представників міжрайонних управлінь водного господарства, ЗМІ та всіх присутніх з проведенням першого засідання Басейнової ради річки Тиси.

Орос Гейза – заступник міського голови м. Берегово, привітав присутніх та розповів про проблеми водопостачання та водовідведення міста, стан каналізаційно-очисних споруд м. Берегово та планування заходів з очищення каналу Верке в місті Берегово та реконструкції каналізаційно-очисних споруд міста.

Горват Василь – заступник голови Берегівської районної ради, побажав всім плідної роботи та підтвердив готовність депутатів Берегівської районної ради максимально-ефективно та конструктивно співпрацювати з Басейною радою Тиси, органами водного господарства, зокрема Берегівським міжрайонним управлінням водного господарства. З метою збереження охорони та відтворення водних ресурсів Берегівщини, депутатський корпус району пропонує для вирішення нагальних екологічних проблем району та області залучати кошти міжнародної технічної допомоги ЄС і в першу чергу, ефективно співпрацювати з нашими сусідами, Угорською Республікою..

1. ВОДОВІДВЕДЕННЯ ТА КАНАЛІЗАЦІЙНІ ОЧИСНІ СПОРУДИ М. БЕРЕГОВА. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.

СЛУХАЛИ: Галайда Йосип – гендиректор ТОВ «Водоканал Карпатвіз», член Басейнової ради річки Тиси.

Галайда Йосип розповів про стан водопостачання та водовідведення в м. Берегово. Він повідомив, що довжина вулиць в м. Берегово становить 100 км, а каналізаційні мережі міста мають протяжність 39 км. Звідси зрозуміло, що місто не забезпечено каналізаційними мережами на 60 %. Всі стічні води скидаються у вигрібні ями з наступним вивозом на каналізаційно-очисні споруди, але бувають й самовільні скиди у канал Верке. Очисні споруди міста перебувають у край жакливому стані, стічні води після проходження очисних споруд не відрізняються від стічних вод по якості, які безпосередньо скинути у канал.

Перші мережі водопостачання в м. Берегово були збудовані в 1887 році для забезпечення водою залізничної станції «Берегсаз». Мереж водопостачання з кожним роком поступово збільшувалася, але повністю не могли задовольнити потребу міста. Так, у 2006 році вода подавалася населенню тільки кілька годин на добу. Міською радою Берегова було прийнято рішення про створення підприємства, яке взяло б на себе вирішення проблем з водопостачанням та водовідведенням у місті. 21 листопада 2007 р. створено ТОВ «Водоканал Карпатвіз».

За останні 5 років в місті Берегово відбулися реальні зміни – здійснюється будівництво нових мереж водопостачання та водовідведення. У 2017 році було витрачено приблизно 100 млн. грн. на каналізаційно-насосні станції та мережі водопостачання. В місті Берегово немає промисловості, великих промислових комплексів, але стрімко розвивається туристична галузь, яка потребує належного водопостачання та водовідведення.

Підприємством відновлені мережі водопостачання на окремих вулицях міста, шлюзи-регулятори на каналі Верке та відвідних каналах, реконструйовані вторинні відстійники на очисних спорудах, збудовано декілька КНС, відновлена механічна очистка стічних вод, очищено біоставки. Але багато проблем так і залишились не вирішеними в місті Берегово. Це насамперед повна реконструкція КОС м. Берегово, будівництво каналізаційних мереж та очищення каналу Верке.

Запропонував розробити регіональну стратегію відновлення та розвитку водоканалів Закарпатської області. В області існує 19 районних та міських водоканалів, всі вони перебувають у жахливому стані. Розроблені окремі проекти відновлення та реконструкції мереж водопостачання та водовідведення в містах, але фінансування з місцевого бюджету не достатньо для їхнього впровадження. Цю проблему треба вирішувати якомога швидше як на місцевому, так і на обласному та національному рівнях.

ВИСТУПИЛИ:

Шпонтарк Юрій. – зауважив, що ТОВ «Водоканал Карпатвіз» один з кращих серед комунальних підприємств області, але самотужки саме підприємство зазначені проблеми не осилить. Тут потрібна консолідація зусиль як міста, району, області та центральних органів влади в цілому.

Чіпак Володимир – На яку суму зроблені роботи в минулому році? Чи є дотації від місцевої влади?

Галайда Йосип – Березівська міська рада розглядає і затверджує тарифи на водопостачання та водовідведення. Велика проблема з робочою силою, в зв'язку з від'їздом за кордон. Необхідно закупити обладнання – глибинні насоси. Втрати води в системах водопостачання величезні. Вночі наповнюються резервуари, щоб економити електроенергію. 250 тис. грн. – щомісячна оплата за електроенергію. В минулому зроблено робіт на суму декілька мільйонів грн. (КНС, КОС, мережі) Дотацій не отримуємо.

Осійський Едуард. – Реконструкцію КОС міста не можливо виконати без очищення каналу Верке. Який реальний стан каналу Верке в межах міста?

Галайда Йосип – Так, безумовно необхідно очистити канал Верке. Канал знаходиться на балансі міста в межах міста, але для цього необхідні дуже великі кошти. Лише за рахунок міжнародних грантів, міжнародної технічної допомоги

краї ЄС, в першу чергу Угорщини, можна починати щось робити, але треба розробити проект як реконструкції КОС, так мі проект очищення каналу Верке. Знаю, що органи водного господарства вже розробили проект очищення Верке в межах міста, на черзі проект з реконструкції КОС міста. Ці роботи треба б проводити паралельно. Отже, для виконання необхідно розробити стратегію плюс фінансування. За рахунок власних коштів міста, чи коштів за від сплати за послуги водопостачання та водовідведення – це зробити не реально.

Шпонтак Юрій проінформував присутніх:

- що з 1 травня 2019 року набрав чинності Закон України «Про комунальні послуги»;
- вартість надання послуги за водокористування та водовідведенню не відповідає якісному рівню послуги, яка надається.

2. ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПИТАНЬ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ У НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ЗМЕНШЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

ВИСТУПИЛИ:

Шпонтак Юрій – проінформував присутніх що доповідач, член Басейнової ради, Маляр Едуард відсутній запропонував із зазначеного питання виступити Марушевській Олена та доповнити Суран Володимир

Осійський Едуард – наразі Кисіль Олег – заступник голови Басейнової ради, начальник БУВР Тиси перебуває в Угорщині, де крім водогосподарських проблем розглядатимуть також саме питання поводження з твердими побутовими відходами в басейні Тиси на території України.. Річки несуть сміття з України в Угорщину, а це країна ЄС, де чітко діє законодавство. «забруднювач платить за сміття». Тому, замість штрафних санкцій з боку сусідів, краї ЄС, краще належним чином проводити збір утилізацію та переробку твердих побутових відходів в Україні..

Шпонтак Юрій – зауважив, що виникла крайня потреба для розробки Регіонального плану управління відходами в Закарпатській області.

СЛУХАЛИ:

Марушевська Олена – Проінформувала, що в школі с. Великі Лази Ужгородського району 6 тавня урочисто відкрили лабораторію з переробки пластику. Лабораторія складається з 4 пристроїв, які повністю забезпечують переробку втор сировини Детальна інформація розміщена на сайт БУВР Тиси , численних ЗМІ та в соціальних мережах. Для прикладу, з 17 кг пдастику (пластикових кришечок) можна виробити лавочку, горщики для квітів. В Чорному морі вже є сміттєві острови, а в світовому океані є острів сміття, площею як 22 території України. Попросила всіх учасників Басейнової ради долучатись до збору пластикових виробів.

Галайда Йосип – Скільки коштує така лабораторія?

Марушевська Олена – Вартість лабораторії майже 200 тис. грн., лабораторія необхідна не для одного села, а для цієї громади, так як треба зібрати достатньо пластику для переробки.

Осійський Едуард – лабораторія переробляє тільки пластик з позначкою №2, кришечки з пляшок, а що робити з самими пляшками?

Шпонтаск Юрій зауважив:

- художня переробка пластикових відходів гарний приклад еколого-освітньої діяльності;
- відповідальність за утилізацію тари та упаковки повинна лежати на виробникові продукції, споживачу тара і упаковка не потрібна;
- в с. Яноші Берегівського району планується запустити лінію з сортування ТПВ.

Дербаль Юрій – Все Закарпаття у сміттєвих звалищах, скоро не буде куди ввозити відходи. Пластик всюди в річках, в лісах. В Швеції є сміттєпереробні заводи, вони простоюють. Треба сортувати сміття та відправляти на переробку і заробляти гроші на твердих побутових відходах.

3. РІЗНЕ.

СЛУХАЛИ:

Суран Володимир. – організація «Закарпаття за чисте довкілля» існує 2 роки. Розробили проект типової очисної споруди для 5-10 тис. жителів в с. Сторожниця, смт. Міжгір'я, смт. Воловець. Після очистки стічних вод на очисних спорудах утворюється намул – матеріал прийнятний для використання в сільському господарстві. Надбудова над очисними спорудами у вигляді теплиць надасть можливість поглинути весь CO₂ рослинами і забезпечить вирощування фруктів та овочів. Експлуатація даних очисних становить 50 років.

Білинець Михайло – Скільки коштують такі очисні споруди? Чи можна використовувати очищену воду?

Суран Володимир – Очисна споруда коштує 90 млн. грн. на 5 тис. чоловік. Міні-завод з сортування та переробки твердих побутових відходів – 22,5 млн. грн.

Чундак Степан – Кафедра екології та охорони навколишнього природного середовища Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» побувала на таких очисних спорудах в Словаччині та Польщі, детально вивчила їх роботу, технічно та науково супроводжує реалізацію даних проектів і вважає їх успішними. Наші студенти побували на цих очисних спорудах, Якщо порівнювати їх з вітчизняними, то тут доречний вислів - це «небо і земля». Раджу всім поїхати і подивитись як працюють такі проекти у наших найближчих сусідів.

Чіпак Володимир – У будівництві очисних споруд міста Берегово брали участь представники водного господарства 40 років тому. Тому всі споруди вже майже вийшли з експлуатації, застарілі. Щодо каналу Верке – гребля робоча, але сам канал необхідно чистити поетапно. В Закарпатті багато річок, все сміття з гірських районів скидається у річки. Необхідно організувати збір сміття в населених пунктах з подальшим

транспортуванням на пункти переробки. У м. Рахів сталася надзвичайна ситуація – сміття звозили з усього міста на берег р. Тиса. Численні комісії різного рівня збиралася і складала акти, а сміття і нині там. Щодо каналу Верке, вважаю., що з бюджету міста Берегово необхідно виділити гроші для очистки каналу Верке й місцевим органам влади треба писати листи-звернення до Мінприроди з конкретними дієвими та конструктивними пропозиціями щодо розчистка каналу та будівництва нових очисні споруди.

4 ВИЇЗД НА КАНАЛІЗАЦІЙНО-ОЧИСНІ СПОРУДИ М. БЕРЕГОВО.

РІШЕННЯ БАСЕЙНОВОЇ РАДИ:

1. Затвердити Положення про Секретаріат Басейнової ради річки Тиси та його структуру.

Запропоновано включити до складу секретаріату:

Готра Тетяна, Жоффчак Леся – Басейнове управління водних ресурсів річки Тиси, Дербаль Юрій – агентство сприяння сталому розвитку Карпатського регіону «Форза», Смерека Юрій – Закарпатська обласна організація «Всеукраїнської екологічної ліги», Делеган-Кокайко Світлана – кафедра екології та охорони навколишнього природного середовища Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»,

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 9.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

2. Керуючись п. 2.2 Положенням «Про басейнову раду річки Тиса» затвердженого наказом Державного агентства водних ресурсів України від 26.11.18 № 887 звернутися до Закарпатської обласної ради з пропозицією щодо:
  - залучення коштів бюджетів різних рівнів на виконання невідкладних заходів з запобігання засмічення річки Тиси сміттєзвалищем м. Рахів у сумі 854 268 грн;
  - запровадження на території області роздільного збору твердих побутових відходів та заборони використовувати одноразових виробів на масових заходах, які проводяться на території області;
  - залучення коштів бюджетів різних рівнів для проведення моніторингу поверхневих вод басейну річки Тиси в т.ч. лабораторією моніторингу вод та ґрунтів БУВР Тиси.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 9.

«ПРОТИ» - немає.

«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

3. Затвердити дату проведення Дня Дунаю («Тиса - молодша сестра Дунаю») 29 червня.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 9.

«ПРОТИ» - немає.

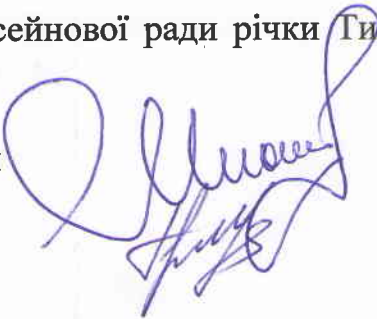
«УТРИМАЛИСЬ» - немає.

ВИРІШИЛИ:

1. Чергове засідання Басейнової ради річки Тиси провести в жовтні 2019 року у м. Виноградів.

Голова Басейнової ради

Секретар

Юрій Шпонтар

Тетяна Готра